Elina Immonen, Kirsi Miettinen, Tuomas Kaivola

LVM/905/03/2017

13.2.2018

Eduskunta
Liikenne- ja viestintävaliokunta

LiV@eduskunta.fi

Perustuslakivaliokunnan lausunto PeVL 2/2018 vp — HE 145/2017 vp

HE 145/2017 VP. HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE LAIKSI LIIKENTEEN PALVELUISTA ANNETUN LAIN MUUTTAMISEKSI JA ERÄIKSI SIIHEN LIITTYVIKSI LAEIKSI

Perustuslakivaliokunta antoi 7.2.2018 liikenne- ja viestintävaliokunnalle lausuntonsa hallituksen esityksestä laiksi liikenteen palveluista annetun lain muuttamiseksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi (valiokunnan lausunto PeVL 2/2018 vp ─ HE 145/2017 vp).

Perustuslakivaliokunnan mielestä esityksen valtiosääntöoikeudellisessa arvioinnissa voidaan melko pitkälti yhtyä säätämisjärjestysperusteluissa esitettyihin näkemyksiin, joissa on huomioitu perustuslakivaliokunnan käytäntöä samantapaisesta sääntelystä. Myös suhde EU:n yleiseen tietosuoja-asetukseen on selostettu asianmukaisesti. Perustuslakivaliokunta esittääkin, että lakiehdotukset voidaan käsitellä tavallisen lain säätämisjärjestyksessä. Kuitenkin 10. lakiehdotus voidaan käsitellä tavallisen lain säätämisjärjestyksessä vain, jos valiokunnan sen 11 §:stä tekemä valtiosääntöoikeudellinen huomautus otetaan asianmukaisesti huomioon.

Tämän ainoan säätämisjärjestyskysymyksen lisäksi perustuslakivaliokunta esittää liikenne- ja viestintävaliokunnalle eräitä muita huomioita sääntelyn suhteesta perustuslain 124 §:n julkisen hallintotehtävän antamiseen yksityiselle, perustuslain 10 §:n takaamaan henkilötietojen suojaan, Ahvenanmaan itsehallinnon perustuslainsuojaan sekä eräisiin muihin perustuslaillisesti merkityksellisiin näkökohtiin.

Hallintotehtävän antaminen muulle kuin viranomaiselle

Perustuslakivaliokunta katsoo ensinnäkin, että liikenne- ja viestintävaliokunnan on syytä selvittää, mitä kaikkea muuhun lainsäädäntöön perustuvat Liikenteen turvallisuusviraston lupa- ja rekisteröintitehtävät ovat ja varmistua niiden teknisluonteisuudesta. Liikenne- ja viestintäministeriö pitää tärkeänä, että myös muiden lakien mukaisia tehtäviä voidaan siirtää. Liikennepalvelulain horisontaalin sääntelyn tavoitteena on vähentää, yhdenmukaistaa ja selkeyttää laajaa säännösmäärää. Liikenteen turvallisuusviraston lupa- ja rekisteröintitehtävät on pitkälti siirretty liikennepalvelulakiin. Kaikkia säännöksiä ei ole kuitenkaan siirretty, koska ne eivät suoraan kuulu liikennepalvelulain kattamaan kokonaisuuteen.

Samoin siirrettävät tehtävät on pyritty määrittelemään nimenomaisesti liikennepalvelulaissa. Liikennepalvelulain IV osan 4 luvun 3 §:n 1 momentin 7 kohdalla on kuitenkin katsottu tarpeelliseksi jättää pientä liikkumavaraa, sillä esimerkiksi muuttuvat järjestelmät tai toimintatavat voivat tuoda uusia tehtäviä. Yksityiskohtaisten perustelujen mukaan tällaisia voisivat olla esimerkiksi asiakkaan osoite- ja nimitietojen päivittäminen. Tämän lisäksi teknisluonteisia tehtäviä ovat muun muassa markkinointi- ja osoitteenluovutuskieltojen päivittämiset.

Lain rekistereitä koskevaa osaa sovelletaan toiminnanharjoittajalupiin, liikennevälineisiin ja henkilölupiin. Toiminnanharjoittajalupa ja henkilölupa ovat määriteltyinä lain I osan 1 luvun 2 §:ssä, liikenneväline

puolestaan V osan 1 luvun 1 §:ssä. Näitä rekistereissä olevia lupia koskevia aineellisia säännöksiä sisältyy muihin lakeihin, kuten ajoneuvojen rekisteröintiin liittyviä säännöksiä ajoneuvolakiin (1090/2002) tai vaarallisten aineiden kuljettamisessa tarvittavia lupia koskevia säännöksiä vaarallisten aineiden kuljettamista koskevaan lakiin (719/1994).

Toiseksi perustuslakivaliokunta kiinnittää huomiota lain IV osan 4 luvun 5 §:n 1 momentin mukaisen sopimuksen sisältöön. Valiokunta toteaa, että valvonnasta sekä puutteista ja laiminlyönneistä aiheutuvat seuraamukset ovat sellaista julkisen vallan käyttöä, joka ei voi perustua pelkästään sopimuksen varaan. Valiokunta huomauttaa, että pykälän muotoilu sopimisesta on harhaanjohtava, kun näistä seikoista säädetään muualla laissa (IV osan 4 luvun 5 §:n 1 momentti, IV osan 4 luvun 5 §:n 2 momentti, IV osan 4 luvun 7 §).

Ehdotuksen ajatuksena on ollut, että näistä seikoista säädetään laissa, mutta selvyyden ja valvonnan tehokkaan toteuttamisen vuoksi maininnat otetaan myös Liikenteen turvallisuusviraston ja palveluntarjoajan väliseen sopimukseen. Näin asia olisi selkeä esimerkiksi uusille toimijoille ja valvonnan tehokkuutta pystyttäisiin parantamaan. Esimerkiksi passiasiakirjojen luovuttamisen osalta perustuslakivaliokunta on edellyttänyt muiden kuin viranomaistoimijoiden tehokasta valvontaa passiasiakirjan poikkeuksellisen luonteen takia (PeVL 6/2013 vp, s. 2/II). Koska liikenne- ja viestintäasioiden rekisteri on yksi yhteiskunnan perusrekistereistä, liikenne- ja viestintäministeriön mielestä on syytä tuoda esille palveluntarjoajien valvontaan liittyviä seikkoja myös palveluntarjoamista koskevassa sopimuksessa.

Tämä vastaisi myös nykytilaa (laki vesikulkuneuvorekistä (424/2014) 32 § sekä laki ajoneuvojen rekisteröintitoiminnasta (175/2015) 6 §). Esimerkiksi Liikenteen turvallisuusviraston nykyisessä sopimuspohjassa sopimusrekisteröijän kanssa on kohdat Liikenteen turvallisuusviraston valvontaoikeudesta, sopimuksen purkamisesta ja vahingonkorvauksesta. Kohtia voi luonnehtia luonteeltaan pitkälti informatiivisiksi. Niissä tuodaan esille Liikenteen turvallisuusviraston lakiperusteiset oikeudet ja sopimusrekisteröijän velvollisuudet.

Jotta IV osan 4 luvun 5 §:n 1 momentin sanamuoto vastaisi paremmin säännöksen tarkoitusta, liikenne- ja viestintäministeriä ehdottaa valiokunnan harkittavaksi muotoilua, jossa kohdat on siirretty omaksi momentikseen. Siinä tuotaisiin esille, että kyse on lakiperusteisten oikeuksien ja velvollisuuksien selostamisesta eikä niistä sopimisesta:

> Sen lisäksi mitä luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679 (yleinen tietosuoja-asetus), jäljempänä Euroopan unionin yleinen tietosuoja-asetus, 28 artiklan 3 kohdassa säädetään, palveluntarjoajan kanssa tehtävässä sopimuksessa on sovittava ainakin:
>
> —
>
> ~~7) valvonnan palveluntuottajalle asettamista vaatimuksista ja havaituista puutteista ja laiminlyönneistä aiheutuvista seuraamuksista;~~
>
> ~~8) palveluntarjoajan ilmoitusvelvollisuudesta sellaisista muutoksista tehtävien hoitamisessa, joilla voi olla olennaista vaikutusta tehtävien asianmukaiseen hoitamiseen;~~
>
> ~~9~~7) Liikenteen turvallisuusviraston palveluntarjoajalle maksamasta korvauksesta.
>
> Sopimuksessa on selostettava osapuolten lakiperusteiset oikeudet ja velvollisuudet valvonnan ja ilmoitusvelvollisuuden osalta sekä puutteista ja laiminlyönneistä aiheutuvat seuraamukset.
>
> —

V osan 1 luvun 2 §: Liikenteen turvallisuusviraston tiedonsaantioikeus

Perustuslakivaliokunta toteaa pykälän 3 momentista, että säännöksen sanontaa tulisi virhepäätelmien välttämiseksi täsmentää siten, että välttämättömyysvaatimus koskee selkeästi myös rikos- ja sakkorekisteriä. Liikenne- ja viestintäministeriö toteaa, että välttämättömyysvaatimuksen on tarkoitettu koskevan myös kyseistä rekisteriä. Tämä käy ilmi säännöksen yksityiskohtaisista perusteluista. Säännöksen sanamuotoa voidaan täsmentää tämän selventämiseksi:

— —

Sen lisäksi, mitä IV osan 2 luvun 2 §:n 3 momentissa säädetään, Liikenteen turvallisuusvirastolla on oikeus saada muulta viranomaiselta ja laissa säädettyä tehtävää hoitavalta kansallisessa ja EU-lainsäädännössä säädettyjen rekisterinpitoon liittyvien tehtäviensä hoitamiseksi välttämättömät tiedot. Edellä tarkoitettu tiedonsaantioikeus koskee myös rikos- ja sakkorekisterinä ~~a~~ tietoja.

— —

V osan 2 luvun 6 §: Tietojen säilyttäminen ja poistaminen

Perustuslakivaliokunta esittää lausunnossaan, että säännöstä tulisi olennaisesti täsmentää.

Valiokunta toteaa ensinnäkin, että liikenne- ja viestintävaliokunnan on syytä lyhentää tietojen säilyttämisaikoja. Kontekstin ja perustuslakivaliokunnan aikaisempien kannanottojen perusteella on syytä olettaa, että kyse on arkaluontoisten henkilötietojen säilyttämisestä, sillä muiden kuin arkaluonteisten tietojen osalta perustuslakivaliokunta on suhtautunut sallivasti pitkiinkin säilytysaikoihin. Muiden kuin henkilötietojen osalta ei myöskään ole yksityisyyden tai henkilötietojen suojaan liittyviä ongelmia, joiden vuoksi säilytysaikoja tulisi erityisesti rajoittaa.

EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen (EU 679/2016, jäljempänä *tietosuoja-asetus*) 5 artiklan 1 kohdan e alakohdassa säädetään, että henkilötietoja on säilytettävä muodossa, josta rekisteröity on tunnistettavissa ainoastaan niin kauan kuin on tarpeen tietojenkäsittelyn tarkoitusten toteuttamista varten (säilytyksen rajoittamisen periaate). Tietosuoja-asetuksessa ei siis säädetä säilytykselle tarkkoja aikarajoja, koska säilytysaika on sidottu käsittelyn tarpeellisuuteen. Rekisterinpitäjä määrittelee henkilötietojen käsittelyn tarkoituksen ja siten myös säilytysajan. Säilytysaika tai sen määrittämiskriteeri on kuitenkin yksi niistä käsittelyä koskevista tiedoista, jotka tietosuoja-asetuksen 13 ja 14 artiklan mukaan tulisi toimittaa rekisteröidylle.

Näin ollen tietojen säilyttämisajoista ei olisi välttämätöntä säätää laissa, vaan ne voitaisiin jättää Liikenteen turvallisuusviraston määriteltäväksi rekisterinpitäjänä, kunhan säilytysajat käyvät rekisteröidylle ilmi muuta kautta. Tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 3 nojalla säilytysaika on kuitenkin yksi niistä erikseen mainituista seikoista, joista voidaan säätää kansallisen liikkumavaran perustella. Ehdotuksessa säilytysajoista säätäminen on katsottu tarpeelliseksi viranomaistoiminnan lakisidonnaisuuden, asianmukaisen rekisterinpidon ja rekisteröintitoiminnan läpinäkyvyyden kannalta. Käsittelyajan määrittäminen on tarpeellista myös sen takia, että kaikki rekisteriin tallennettavat tiedot eivät ole henkilötietoja, joten henkilötietolainsäädäntö ei niihin sovellu. Lisäksi arkaluontoisten henkilötietojen osalta säilytysajan määrittäminen voi olla tietosuoja-asetuksen 9 artiklan 1 kohdan g alakohdan ja 10 artiklan edellyttämä asianmukainen ja erityinen suojatoimenpide.

Ehdotuksessa arkaluontoisia henkilötietoja ovat V osan 2 luvun 6 §:n 1 momentin 7 ja 10 kohdissa tarkoitetut tiedot.

Liikenne- ja viestintäministeriö toteaa, että 7 kohdassa tiedot poistetaan lähtökohtaisesti heti kun ne ovat käyneet tarpeettomiksi. Tämä on myös yleisen tietosuoja-asetuksen lähtökohta tietojen säilyttämiselle. Tämän lisäksi säädetään vielä erityisestä suojatoimenpiteestä, jolla rajataan tiedon säilyttämisen maksimiaika. Kymmenen vuoden määräaika siis tarkoitettu olevan suojatoimenpide, joka rajoittaa säilytysajan kaikissa tilanteissa ja siten rajoittaa tapauskohtaisen harkinnan tuottamia mahdollisia eri tulkintoja eri rekisteröityjen osalta. Kymmenen vuoden määräaikaan on päädytty, koska se on riittävän pitkä esimerkiksi vero- ja rikosoikeudellisten seikkojen kannalta, mutta kuitenkin riittävän lyhyt turvaamaan rekisteröidyn intressit tietojen poistamiseen.

Kuitenkin koska aikarajan määrittämisen tarkoitus voidaan perustuslakivaliokunnan lausunnon perusteella tulkita säilytysajan pidentämiseksi eikä rajoittamiseksi, se voidaan liikenne- ja viestintäministeriön puolesta poistaa. Momentin 10 osalta ministeriö ehdottaa vastaavaa kirjoitustapaa kuin 7 kohdassa.

Toiseksi perustuslakivaliokunta katsoo, että poistamatta jättämistä koskevaa perustetta on syytä tarkentaa perustelulausuman tavoin. Liikenne- ja viestintäministeriö ehdottaa, että säännökseen tuodaan perusteluissa mainitut yksittäistapauksellisuuden ja erityisen syyn vaatimukset.

Kolmanneksi perustuslakivaliokunta toteaa, että poistamatta jättämistä koskeva säännös jättää täysin avoimeksi sen, miten ja milloin sen perusteella säilytettävien henkilötietojen poistaminen tapahtuu, kun toimenpiteestä on kerran päätetty. Ehdotuksessa tietojen säilyttäminen on sidottu välttämättömyyteen rekisterinpitäjän tehtävien hoitamiseksi. Tiedot olisi poistettava heti, kun tämä edellytys ei enää täyty.

Tämä periaate seuraa jo yleisen tietosuoja-asetuksen säilytyksen rajoittamisen periaatteesta – joskin sitä on tiukennettu korvaamalla tarpeellisuusvaatimus välttämättömyysedellytyksellä –, eikä itse poistamisesta ole siksi erikseen säädetty. Lisäksi rekisteröidyllä on oikeus tietosuoja-asetuksen 15 artiklan mukaisella tarkistusoikeuden nojalla saada tietää tietojensa säilyttämisaika tai säilytysajan määrittämiskriteerit. Näiden määrittäminen kuuluu siten rekisterinpitäjän velvollisuuksiin jo yleisen tietosuoja-asetuksen nojalla. Muiden kuin henkilötietojen osalta ei taas ole yksityisyyden tai henkilötietojen suojaan liittyviä ongelmia, jonka vuoksi säilytysaikoja tulisi erityisesti rajoittaa.

Näin ollen liikenne- ja viestintäministeriö ei pidä kansallista sääntelyä asiasta perusteltuna ja se olisi ristiriidassa sen tavoitteen kanssa, että henkilötietojen käsittely perustuisi mahdollisimman pitkälle yleisen tietosuoja-asetuksen ja kansallisen tietosuojalain varaan. Liikenne- ja viestintäministeriö kuitenkin katsoo, että tietosuoja-asetuksen kansallisen liikkumavaran nojalla olisi kuitenkin mahdollista säätää tietojen poistamiseen liittyvästä menettelystä, jos kansallista lisäsääntelyä halutaan antaa. Säännökseen voitaisiin esimerkiksi lisätä, että tiedot on välittömästi poistettava sen jälkeen, kun tietojen käsittely ei enää ole välttämätöntä ja että tietojen säilyttämisestä päätettäessä on määriteltävä millä edellytyksillä säilytysaikaa jatketaan ja miten pitkään säilyttäminen on mahdollista.

Neljänneksi perustuslakivaliokunta pitää pykälän 1 momentin 6 kohdan ja 3 momentin välistä suhdetta epäselvänä. Pykälän 1 momentin 6 kohdan mukaan henkilötiedot poistetaan viimeistään 10 vuoden kuluttua henkilön kuolemasta, ellei niitä ole muulla perusteella jo poistettu. Myös tältä osin kyseessä on suojakeino, jolla varmistetaan tietojen viimeinen mahdollinen poistamisaika. Liikenne- ja viestintäministeriö tuo lisäksi esille, ettei tietosuoja-asetus ei koske kuolleiden henkilöiden tietoja, mutta asetuksen mukaan niistä voidaan säätää kansallisesti.

Liikenne- ja viestintäministeriö ehdottaa pykälään seuraavia tarkennuksia:

Jollei kansainvälisestä velvoitteesta tai laista muuta johdu, rekisteriin merkityt tiedot poistetaan seuraavasti:

— —

7) rikoksia ja niihin liittyviä seuraamuksia koskevat tiedot heti kun ne ovat käyneet tarpeettomiksi ~~tai viimeistään 10 vuoden kuluttua siitä kun päätös on saanut lainvoiman~~;

— — — —

Opetus- ja kulttuuriministeriö vastaa hyväksymiensä koulutuskeskusten valvonnasta, mutta se voi osoittaa tehtävän Opetushallitukselle. Opetus- ja kulttuuriministeriön hyväksymissä koulutuskeskuksissa annettavaan koulutukseen liittyvän kokeen järjestämisestä ja valvonnasta sekä 5 §:n 3 momentissa tarkoitetun todistuksen antamisesta vastaa Opetushallituksen valvonnassa ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 120 §:n 3 momentin 1 kohdassa tarkoitettu työelämätoimikunta.

Liikenteen turvallisuusvirasto vastaa hyväksymissään koulutuskeskuksissa annettavan koulutuksen valvonnasta sekä koulutukseen liittyvän kokeen järjestämisestä ja valvonnasta. Liikenteen turvallisuusvirasto voi järjestää kokeen vastaanottamisen ja valvonnan sekä todistuksen antamisen kuljettajantutkintotoiminnan yhteydessä tai siitä erillään hoidettaviksi hankkimalla tarvittavat palvelut noudattaen, mitä kuljettajantutkintotoiminnan järjestämisestä annetussa laissa (535/1998) säädetään kuljettajantutkintotoiminnan hoitamisesta palvelutehtävänä. Virasto voi yhdistää koulutuskeskuksen valvontaa koskevan tehtävän kokeen vastaanottamiseen ja valvontaan liittyvään palvelutehtävään.

Puolustusvoimat voi järjestää ja valvoa II osan 3 luvun 7 §:ssä tarkoitetun kokeen, jos koulutuskeskuksena on toiminut mainitun luvun 10 §:n 1 momentissa tarkoitettu puolustusvoimien kuljettajaopetusta järjestävä yksikkö.

Edellä 2 – 4 momentissa tarkoitetulla valvovalla viranomaisella viranomaisen ja sopimuksen perusteella tehtävää hoitavien edustajilla on valvonnan toteuttamiseksi oikeus päästä seuraamaan opetusta ja saada valvonnassa tarvittavat tiedot. Viranomaisen edustajilla on oikeus päästä seuraamaan koetta sen asianmukaisen toteuttamisen ja kulun varmistamiseksi. Koulutuskeskuksen on järjestettävä olosuhteet sellaisiksi, että tarkastukset voidaan suorittaa asianmukaisesti. Tarkastuksia ei saa tehdä pysyväisluontoiseen asumiseen käytettävässä tilassa ~~kotirauhan piiriin kuuluvassa paikassa~~. Tarkastuksessa on noudatettava hallintolain (434/2003) 39 §:ää. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä valvonnan järjestämisestä.

IV osan 2 luvun 1 §:n 4 momentti: Ulkopuolisen asiantuntijan käyttäminen apuna valvonnassa

Perustuslakivaliokunta on kiinnittänyt huomioita liikennepalvelulakiehdotuksen IV osan 2 luvun 1 §:n 3 momenttiin, jonka mukaan Liikenteen turvallisuusvirasto voi käyttää valvonnassa ulkopuolisen asiantuntijan apua, jos se on valvonnan toimittamiseksi tarpeellista. Perustuslakivaliokunta toteaa lausunnossaan, että pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävään tilaan kohdistuvan tarkastuksen voi toimittaa vain viranomainen, mistä perustuslakivaliokunta on vakiintuneesti edellyttänyt säädettäväksi erikseen (esim. PeVL 30/2014 vp ja PeVL 62/2010 vp). Perustuslakivaliokunta ei ole pitänyt tässä sääntely-yhteydessä käytettyä lainsäädäntötekniikkaa onnistuneena, kun ulkopuolisiakin asiantuntijoita koskeva rajaus sisältyy siitä, että tarkastusoikeus ei ulotu pysyväisluonteiseen asumiseen käytettäviin tiloihin on etsittävä pykälän 1 momentista.

Säädöksen luettavuuden parantamiseksi liikenne- ja viestintäministeriö esittää, että 4 momenttia tarkennettaisiin seuraavasti:

Liikenteen turvallisuusvirasto voi käyttää valvonnassa ulkopuolisen asiantuntijan apua, jos se on valvonnan toimittamiseksi tarpeellista. Ulkopuolisen asiantuntijan on oltava perehtynyt valvottavaan osa-alueeseen. Ulkopuolinen asiantuntija ei voi tehdä tarkastusta pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävässä tilassa. Vastuu valvonnasta säilyy Liikenteen turvallisuusvirastolla. Liikenteen turvallisuusviraston ja asiantuntijan välisessä sopimuksessa sovitaan tehtävien sisällöstä ja muista tehtävän hoitamisen kannalta tarpeellisista seikoista. Liikenteen turvallisuusvirasto valvoo ulkopuolista asiantuntijaa tämän suorittaessa sille annettuja tehtäviä. Jos asiantuntija ei noudata tehtäviä hoitaessaan viraston ja asiantuntijan välistä sopimusta ja muuta valvonnan yhteydessä annettua ohjeistusta taikka muutoin laiminlyö tehtävien asianmukaisen hoitamisen tai toimii lainvastaisesti, viraston on sanottava irti sopimus asiantuntijan kanssa.

V osan 3 luvun 1 §: Tietojen luovuttamisen yleiset edellytykset

Perustuslakivaliokunnan käsitys on, että lukuun sisältyy säännöksiä (2 ja 3 §:t), joissa Liikenteen turvallisuusvirasto ei päättäisi tiedon luovutuksesta, toisin kuin luvun 1 §:n 1 momentissa säädetään.

Liikenne- ja viestintäministeriö on päätynyt ehdotuksessa toisenlaiseen arviointiin. Luvun 1 §:n yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan, että vaikka 2 §:ssä säädetään yleisestä käsittelyoikeudesta ja 3 §:ssä jokaisen oikeudesta saada tiettyjä tietoja, ovat tiedon luovuttamisen toteutustavat ja rajanvedot Liikenteen turvallisuusviraston tehtävänä rekisterinpitäjän ominaisuudessa. Ministeriön käsityksen mukaan arvioinnissa ei ole merkityksellistä, että luovuttaminen tapahtuu automaattisesti eikä esimerkiksi erillistä hallintopäätöstä tehdä. Tämä käsitys perustuu tietosuoja-asetuksen 4 artiklan 1 kohdan 2 alakohdassa määriteltyyn henkilötietojen käsittelyn määritelmään. Käsittelyllä tarkoitetaan *toimintoa tai toimintoja, joita kohdistetaan henkilötietoihin tai henkilötietoja sisältäviin tietojoukkoihin joko automaattista tietojenkäsittelyä käyttäen tai manuaalisesti, kuten tietojen keräämistä, tallentamista, järjestämistä, jäsentämistä, säilyttämistä, muokkaamista tai muuttamista, hakua, kyselyä, käyttöä, tietojen luovuttamista siirtämällä, levittämällä tai asettamalla ne muutoin saataville, tietojen yhteensovittamista tai yhdistämistä, rajoittamista, poistamista tai tuhoamista*.

Määritelmän perusteella luovutus on henkilötietojen käsittelyä ja luovutus voidaan tehdä asettamalla tiedot muutoin saataville. Lisäksi käsittelyksi lasketaan automaattinen tietojenkäsittely. Näin ollen se seikka, että tiedot ovat saatavissa rajapinnan kautta ei poista sitä, että kyseessä on Liikenteen turvallisuusviraston suorittama käsittelytoimenpide, jonka tekemisestä se vastaa.

Luvun 2 ja 3 §:n lähtökohtana toki on, että luovutus tehdään. Luvun 2 §:n lähtökohtana on, että se tapahtuu automaattisesti rajapinnan kautta. Tältä kannalta se eroaa luvun 4–6 §:n mukaisista tilanteista. Sitä vastoin luvun 3 §:ssä säädetään, millaisin edellytyksin yksittäinen tieto voidaan antaa. Luovutustapaa ei ole määritelty. Useimmissa tapauksissa Liikenteen turvallisuusvirasto on tuottanut erilaisia yksittäiskyselypalveluja. Kun pykälässä tarkoitetut kriteerit tiedon saamiselle täyttyvät, ei rekisterinpitäjän tarvitse tehdä erillistä harkintaa tai myöntää erillistä lupaa, vaan jokaisella on oikeus käyttötarkoitusta yksilöimättä saada tieto. Tällöin tietojen luovuttajan on varmistuttava tapauskohtaisesti siitä, että tiedon luovuttamisen kriteerit täyttyvät ja tieto voidaan luovuttaa. Liikenteen turvallisuusvirasto siis tekee tilanteessa päätöksiä, vaikkakaan ne eivät ole hallintopäätöksiä (tietolupia).

Jos säännöstä halutaan tarkentaa, liikenne- ja viestintäministeriö katsoo, että tätä eroa voitaisiin tuoda esille rajaamalla luvun 1 §:n 1 momentin ensimmäisen virke koskemaan vain 3–8 §:n mukaisia tilanteita ja säätämällä erikseen siitä, että virasto voi yksittäistapauksissa päättää olla luovuttamatta tietoja perustellusta syystä luvun 2 §:n mukaisissa tilanteissa. Ratkaisu vastaisi ehdotuksen perusteluita. Kyseeseen voisi esimerkiksi tulla pääsyn epääminen teknisin keinoin esimerkiksi väärinkäytösten estämiseksi tai lopettamiseksi.

> Tietojen luovuttamisesta tämän luvun 3–8 §:n nojalla päättää Liikenteen turvallisuusvirasto. Liikenteen turvallisuusvirasto voi päättää, ettei tietoja perustellusta syystä luovuteta yksittäistapauksessa tämän luvun 2 §:n nojalla.

— —

V osan 3 luvun 2 §: Julkisten tietojen luovuttaminen avoimen rajapinnan kautta

Perustuslakivaliokunnalle on jäänyt epäselväksi, miten ilmaisu *avoimen rajapinnan kautta* eroaa ilmaisusta *sähköisesti tai teknisen käyttöyhteyden avulla*. Liikenne- ja viestintäministeriö on todennut hallituksen esityksen perusteluissa, että käsitteen ”tekninen käyttöyhteys” käyttämisestä on syytä luopua, koska se on sisällöllisesti epäselvä ja käytännössä johtanut monenlaisiin teknisiin ratkaisuihin, jotka eivät ole yhteentoimivia. Valtiovarainministeriö tiedonhallinnan lainsäädäntöä pohtinut ryhmä onkin suosittanut käsitteestä luopumista koko valtionhallinnossa (valtiovarainministeriön julkaisu 37/2017).

Uuden terminologian osalta ministeriö huomauttaa, ettei avoin rajapinta tarkoita avointa pääsyä kaikkeen tietoon. Pykälän nojalla voitaisiin luovuttaa vain erittäin rajattu määrä tietoja, sillä kyseiset tiedot

on rajattu toiminnanharjoittajalupiin. Toiminnanharjoittajista suurin osa on oikeushenkilöitä, joten tiedot eivät ensi sijassa liity luonnollisiin henkilöihin. Poikkeuksen muodostaa tieliikenne, jossa EU:n liikenteenharjoittaja-asetus ei tee eroa tavara- ja henkilöliikenneluvan haltijoina olevien luonnollisten ja oikeushenkilöiden välille. Oletettavasti tieliikenteessäkin toimintaa harjoitetaan kuitenkin usein yritysmuodossa, sillä muusta Suomessa voimassa olevasta lainsäädännöstä johtuen luvanvaraista yritystoimintaa harjoitettaessa pitää yleensä olla olemassa y-tunnus Näin ollen rajapinnan kautta saatavat tiedot liittyvät yritykseen eivätkä varsinaisesti luonnolliseen henkilöön. Tätä on pyritty korostamaan tuomalla esille, että myös yhteystiedoissa on kyse toiminnanharjoittamiseen liittyvistä yhteystiedoista, ei esimerkiksi luonnollisen henkilön kotiosoitteesta.

On kuitenkin olemassa mahdollisuus, että tiedot liittyvät yksityishenkilöön. Henkilötietojen suoja ulottuu myös elinkeinotoimintaan. Vaikka ainoa henkilötieto, joka säännöksen kautta voisi välittyä, olisi luvanhaltian nimi, on henkilön tiedollisen itsemääräämisoikeuden takaamiseksi luvun 7 §:ssä on säädetty oikeus kieltää tietojen luovutus. Liikenne- ja viestintäministeriö korostaa, että säännöksen ehdotetun muotoilun avulla pyritään varmistamaan, että kaikkia toiminnanharjoittajia kohdellaan tasapuolisesti, riippumatta siitä missä muodossa he/ne haluavat palveluaan tarjota. Yhteystietojen hyvä saatavuus lienee kuitenkin jokaisen palveluntarjoajan etu. Toiminnanharjoittajana oleva luonnollinen henkilö, joka ei halua tätä etua hyödyntää, voi edellä kerrotuin tavoin kieltää tietojensa saatavuuden.

V osan 3 luvun 5 §: Tietojen luovuttaminen kehitys- ja innovaatiotoimintaan

Perustuslakivaliokunta katsoo, ettei hallituksen esityksessä tehdä riittävän yksityiskohtaisesti ja painokkaasti selkoa siitä, miten Liikenteen turvallisuusviraston on varmistettava, ettei luovutettavia salassa pidettäviä henkilötietoja tai muita tietosuoja-asetuksen mukaisia erityisiä henkilötietoryhmiä voida yhdistää yksittäiseen henkilöön. Liikenne- ja viestintävaliokunnan on harkittava sääntelyn täsmentämistä, mikäli EU:n tietosuoja-asetus sen mahdollistaa.

Liikenne- ja viestintäministeriö toteaa, että pykälässä tarkoitetaan salassa pidettävien henkilötietojen anonymisointia. Tätä käsitettä ei kuitenkaan ole käytetty, koska se ei välttämättä ole helposti ymmärrettävää lakikieltä. Anonyymin tiedon käsitettä ei käytetä tietosuoja-asetuksen artikloissa, mutta se on määritelty asetuksen johdanto-osassa. Anonyymilla tiedolla tarkoitetaan *tietoja, jotka eivät liity tunnistettuun tai tunnistettavissa olevaan luonnolliseen henkilöön, tai henkilötietoihin, joiden tunnistettavuus on poistettu siten, ettei rekisteröidyn tunnistaminen ole tai ei ole enää mahdollista*. Koska käsite on määritelty EU:n asetuksessa, sitä ei voida määritellä uudelleen kansallisessa sääntelyssä. Tämän lisäksi Euroopan tietosuojatyöryhmä on antanut lausunnon tiedon anonymisointimenetelmistä (Euroopan tietosuojatyöryhmän lausunto 5/2014). Tämän takia liikenne- ja viestintäministeriö on suhtautunut pidättyväisesti anonymisoinnin tarkemmasta sääntelystä. Rekisterinpitäjien tulee joka tapauksessa ottaa huomioon EU-oikeuden vaatimukset ja tietosuojaviranomaisten lausunnot.

Lisäksi sääntely kohdistuu Liikenteen turvallisuusvirastoon, jolla on viranomaisena virkavastuusäännökset lakien noudattamisen tehosteena. Tämä koskee myös tiedon saattamista anonyymiin muotoon. Jos liikenteen turvallisuusvirasto ei voi taata salassa pidettävän henkilötiedon anonymiteettiä, sillä ei ole oikeutta luovuttaa tietoja luvun sääntelyn perusteella.

Näiden seikkojen lisäksi ministeriö haluaa korostaa, ettei anonymisointi ole yksi teknologia eikä ole yhtä tapaa anonymisoida tietoja. Keskeistä on käytetyn menetelmän tuottama lopputulos. Tämän takia anonymisointimenetelmien tarkempi sääntely ei ole tarkoituksenmukaista, vaan se voisi jopa estää anonymisointimenetelmien kehittymisen.

Ehdotuksessa jätettäisiinkin liikkumavaraa Liikenteen turvallisuusvirastolle sen suhteen, miten anonymisointi toteutetaan ja milloin se katsoo salassa pidettäviä tietoja voitavan luovuttaa. Jossain tapauksissa tieto voi olla anonyymia vain aggregoinnin jälkeen tai tilastona. Toisaalta anonymisoinnin peruut-

tamattomuudelle uhan muodostaa usein anonyymin aineiston yhdistäminen toiseen aineistoon. Tällaisessa tapauksessa Liikenteen turvallisuusvirasto voisi olla luovuttamatta kopiota tietoaineistosta, vaan aineistoa voisi käsitellä vain suljetussa sähköisessä tietojenkäsittely-ympäristössä, jossa on tarjolla ennalta määritellyt analyysityökalut.

Osittain anonymisointiin liittyvien epävarmuuksien takia on ehdotettu säädettäväksi 5 §:n 2 momentti. Se perustuu uusia teknologioita hyödyntävälle mallille, jossa pääsyä ei anneta itse tietoaineistoon vaan esimerkiksi avoimiin algoritmeihin tai tekoälyyn, jotka eivät palauta luovutuksensaajalle data-aineistoa vaan pelkästään analyysituloksia.

VI osan 1 luvun 1 §. Viranomaisen ja muun toimijan myöntämän luvan tai hyväksynnän peruuttaminen

Perustuslakivaliokunta on lausunnossaan nostanut esille oikeusministeriön esille nostaman kysymyksen siitä, että liikennepalvelulakiehdotus ei vaikuttaisi sisältävän säännöksiä viranomaisen mahdollisuudesta peruuttaa hyväksyntää tilanteissa, joissa esimerkiksi Liikenteen turvallisuusvirasto hyväksyy oppilaitoksen, joka voi ottaa vastaan näytön. Liikenne- ja viestintäministeriö on käynyt asiaan liittyvät säännökset läpi oikeusministeriön kanssa. Liikennepalvelulain VI osan 1 luvun 2 §:n säännökset luvan peruuttamisesta koskevat saman luvun 1 §:n mukaisesti kaikkia liikennepalvelulaissa tarkoitettuja henkilö- ja toiminnanharjoittajalupia, jotka on määritelty I osan 1 luvun 2 §:ssä ja se kattaa myös oppilaitosten ja näytön vastaanottajien hyväksynnän. Oikeusministeriö on vahvistanut, että säännökset ovat esitetyssä muodossaan riittävät. Jos kuitenkin liikenne- ja viestintävaliokunta pitäisi perusteltuna edelleen selkiyttää tekstiä tältä osin, liikenne- ja viestintäministeriö voisi ehdottaa seuraavaa tarkennusta VI osan 1 luvun 1 §:ään

1 §

Soveltamisala

Mitä tässä luvussa säädetään luvista, koskee kaikkia I osan 2 §:n 7 kohdassa tarkoitettuja henkilölupia ja 8 kohdassa tarkoitettuja toiminnanharjoittajalupia. Mitä tämän luvun 2 §:n 2 – 5 momentissa ja 2 c §:ssä säädetään, ei kuitenkaan koske tämän lain II osan 3 luvun 13 §:ssä tarkoitettua ammattipätevyyskorttia eikä merkintää ammattipätevyydestä.

Omadata-käsite

Perustuslakivaliokunta toteaa, että hallituksen esityksessä viitataan useissa kohdin käsitteeseen "omadata" (My Data). Tämän lisäksi käsitettä käytetään lain V osan 1 luvun 1 §:n 2 momentissa. Perustuslakivaliokunnan mielestä liikennepalvelulakiehdotuksessa käytetyn omadata-käsitteen suhde perustuslain turvaamaan henkilötietojen suojaan on epäselvä.

Omadata -käsitteellä tarkoitetaan V osan 3 luvun 8 §:n mukaan sellaista henkilötietoa, joka on saatettu rekisterinpitäjältä rekisteröidyn hallittavaksi siten, että rekisteröity voi tosiasiallisesti hallita omadatansa käyttöä. Kyseessä on siis ensi sijassa henkilötietojen hallintatapaa koskeva malli eikä henkilötiedoista erillinen tietokategoriaa. Liikenne- ja viestintäministeriö on johdonmukaisesti edistänyt mallia, koska rekisteröidyn oikeudet on tärkeä pystyä toteuttamaan käytännössä. Tämä ajatusmalli tunnetaan kansainvälisesti MyData-käsitteellä. Käsitteen suosio ja tunnettuus kasvavat jatkuvasti, ja sitä on jo käytetty suomalaisessa lehdistössä. Kun uudet käsitteet leviävät, ei tulisi olla erityistä syytä olla käyttämättä niitä. Kuitenkin vierasperäisen sanan sijasta ministeriö suosii lainsäädännön kontekstissa omadata -käsitettä.

Selkeyden vuoksi liikenne- ja viestintäministeriö käyttää omadata -käsitettä lähinnä hallituksen esityksen perusteluissa. Esimerkiksi V osan 3 luvun 8 pykälässä käytetään ilmaisua ”henkilön omien tietojen hallinta”. Ainoan poikkeuksen muodostaa V osan 1 luvun 1 §:n 2 momentti. Siinäkin yhteydessä käsitettä on käytetty vain selittävänä mainintana. Jos omadata-käsitteen poistaminen lakitekstistä katsotaan selkeyden vuoksi olennaiseksi, se voidaan yksinkertaisesti poistaa momentista.

— —

Liikenneasioiden rekisteriä pidetään liikenteen lupien ja muiden oikeuksien myöntämiseksi ja valvomiseksi, liikenteen turvallisuuden parantamiseksi, liikennevälineiden ja niihin liittyvän verotuksen ja kiinnitysten yksilöimiseksi, ympäristöhaittojen vähentämiseksi, liikkumispalveluiden kehittämisen sekä niiden käyttämisen edistämiseksi, tutkimus- ja kehittämis- ja innovaatiotoiminnan mahdollistamiseksi, henkilön omien tietojen hallintaan ~~(omadata)~~ perustuvien palveluiden kehittämisen edistämiseksi, liikenteen viranomaispalvelujen tuottamiseksi ja kansainvälisten velvoitteiden täyttämiseksi.

— —

Ahvenanmaan asema

Perustuslakivaliokunta on todennut lausunnossaan, että lakiesityksen 10. lakiehdotuksen (laki alusrekisterilain muuttamisesta) 11 §:ssä ehdotetaan säädettäväksi Ahvenanmaan valtionvirastolle jätettävien asiakirjojen kielestä itsehallintolain 36 §:n vastaisesti. Itsehallintolain muutokset tulee perustuslain 75 §:n 1 momentin ja 120 §:n sekä itsehallintolain 69 §:n mukaan hyväksyä perustuslainsäätämisjärjestyksessä ja maakuntapäivien suostumuksella. Perustuslakivaliokunta on edellyttänyt säännöksen muuttamista edellytyksenä sille, että lakiehdotus voidaan käsitellä tavallisen lain säätämisjärjestyksessä.

Lisäksi perustuslakivaliokunta on kiinnittänyt lausunnossaan huomiota lakiehdotuksiin 16, 40 ja 59, joissa ei valtakunnan viranomaisen tiedoksisaantioikeuksista voida säätää valtakunnan lailla, vaan maakuntalailla tai sopimusasetuksella.

Liikenne- ja viestintäministeriö toteaa, että ehdotuksilla on pyritty puhtaasti siihen, että nykytilaa vastaava sääntely säilyisi Ahvenanmaan osalta siitä huolimatta, että sääntely muuttuu Liikenteen turvallisuusviraston ylläpitämien rekistereiden osalta. Jopa säännösten sanamuoto on pyritty pitämään täysin nykyistä vastaavana Ahvenanmaan osalta. Ahvenanmaan maakunnan hallitus antoi lakiesitystä koskevan lausuntonsa 15.6.2017, eikä siinä ole kiinnitetty huomiota nyt esille nostettuihin seikkoihin. Myöskään oikeusministeriö ei ole lausuntokierroksella lausunut niistä. Liikenne- ja viestintäministeriö ei vaadi yllä mainittujen ehdotusten säilyttämistä osana lakipakettia, vaan ne voidaan hoitaa myös muulla tavalla yhteistyössä Ahvenanmaan maakunnan hallituksen kanssa.

Sanottuihin lakiehdotuksiin tehtävät muutokset:

10.

Laki

alusrekisterilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan alusrekisterilain (512/1993) 4, 11 ja 35 §, 45 §:n 2 momentti ja 46 §, sellaisena kuin niistä on 4 § osaksi laeissa 486/2004 ja 1292/2009, sekä

muutetaan 1 §:n otsikko sekä 1 ja 3 momentti, 2, 3, 6 ja 8 §, 2 luvun otsikko, 9 §:n otsikko, 1 momentti, 2 momentin johdantokappale ja 3—5 momentti, 10 §:n otsikko, 1 momentti, 2 momentin johdantokappale ja 3—5 momentti, ~~11 §,~~ 12 §:n otsikko ja 1 momentti, 13 §:n 1 momentti, 14 §:n otsikko, 15 §, 17 §:n 1 momentti, 19 §, 20 §:n 1 momentti, 28 §:n 1 momentti, 5 luvun otsikko, 30 §:n otsikko, 31 §:n 1 momentti, 32 §:n 1 momentti, 33 ja 34 § sekä 43 §:n 1 momentin 2 kohta, sellaisina kuin niistä ovat 1 §:n otsikko ja 4 momentti, 12 §, 2 a luvun otsikko, 13 a §:n otsikko ja 1 momentti, 13 d §:n otsikko ja 13 e § laissa 486/2004 ja 9 §:n 3 momentti ja 10 §:n 3 momentti laissa 1158/2013, seuraavasti:

16.

Laki

henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain 13 ja 19 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain (761/2003) 13 §:n 1 momentin 1, 3 ja 10 kohta, sellaisina kuin ne ovat 13 §:n 1 ja 3 kohta laissa 1181/2013 ja 10 kohta laissa 427/2014, sekä
muutetaan ~~13 §:n 1 momentin 10 kohta sekä~~ 19 §:n 1 momentin 1 kohta, sellaisena kuin se on laissa 1181/2013, seuraavasti:

40.

Laki

meripelastuslain 14 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan meripelastuslain (1145/2001) 14 §:n 2 momentin 1, 3, 6 ja 7 kohta, sellaisina kuin ne ovat 1 ja 7 kohta laissa 1660/2009, 3 kohta laissa 865/2014 ja 6 kohta 429/2014, seuraavasti:

14 §

Oikeus tietojen saamiseen viranomaisilta

— — — —

31 §

Torjuntaviranomaisen tiedonsaantioikeus

Alusöljy- ja aluskemikaalivahinkojen torjuntaviranomaisella on oikeus vaaratilanteessa saada salassapitosäännösten estämättä maksutta öljyvahingon ja aluskemikaalivahingon torjumiseksi tarpeellisia tietoja seuraavasti:

4) Liikenteen turvallisuusviraston ylläpitämästä liikenneasioiden rekisteristä ~~ja Ahvenanmaan maakunnan rekisteriviranomaisen ylläpitämästä huvivenerekisteristä~~ venettä sekä veneen omistajaa ja haltijaa koskevia tietoja;

5) Liikenteen turvallisuusviraston ylläpitämästä liikenneasioiden rekisteristä ~~ja Ahvenanmaan valtionviraston ylläpitämästä alusrekisteristä~~ alusta sekä sen omistajaa ja haltijaa koskevia tietoja;

Muut asiat

Perustuslakivaliokunnan lausunnon lisäksi liikenne- ja viestintäministeriö haluaa vielä kiinnittää liikenne- ja viestintävaliokunnan huomiota III osan 2 lukuun ehdotettuun uuteen 2 a §:ään, eli niin sanottua puolesta-asiointia koskevaan säännökseen. Ehdotuksen eduskuntakäsittelyn aikana on käynyt ilmi, että ehdotuksen sanamuotoa on syytä tarkentaa kahdella tapaa.

Ensinnäkin ensimmäisen momentin osalta on noussut esille kysymys, velvoittaako säännös useamman kuin yhden rajapinnan avaamiseen. Tämä ei luonnollisesti ole ollut tarkoituksena, vaan on haluttu kattaa erilaisia tilanteita, koska tarkoituksenmukaisin tapa mahdollistaa puolesta-asiointi voi vaihdella. Toiseksi myös kyseiseen pykälään on syytä sisällyttää sanat ”ilman käyttöä rajoittavia ehtoja”, jotka lisättiin saman luvun 2 §:ään lailla 1056/2017. Sanat jätettiin ehdotuksesta pois siksi, että tilanne näiden kahden pykälän välillä on erilainen, koska 2 a §:ssä loppuasiakas on jo tiedossa. Liikenne- ja viestintävaliokunta selkeytti velvoitteisiin liitettäviä ehtoja mietinnössään LiVM 20/2017, ja sen perusteella on ilmeistä, että sanojen lisääminen myös 2 a §:ään on tarpeellista. Tällöin 2 a §:ää koskee muutoin täysin sama ehtoihin liittyvä säännöstö kuin 2 §:ääkin, mutta 2 a §:n 4 momentissa annetaan pääsyyn velvoitetulle oikeus arvioida pääsyyn oikeutetun luotettavuutta ennalta asetettujen arviointikriteerien ja ehtojen mukaan. Tätä on pidettävä välttämättömänä, koska puolesta-asiointia koskevat tilanteet ovat todennäköisesti monimuotoisempia kuin kertalippuja koskevat tilanteet, ja lisäksi kyseessä voivat olla suuremmat taloudelliset intressit.

Ehdotettavat muutokset III osan 2 luvun 2 a §:ään:

2 luku

Tietojen ja tietojärjestelmien yhteentoimivuus

2 a §

Puolesta-asiointi

Liikkumis- tai yhdistämispalvelun tarjoajan tai näiden puolesta lippu- ja maksujärjestelmästä vastaavan toimijan on avattava toiselle liikkumis- tai yhdistämispalvelun tarjoajalle pääsy lippu- ja maksujärjestelmänsä myyntirajapintaan ~~ja~~tai annettava tarvittaessa muun sähköisen asiointikanavan kautta pääsy järjestelmään sekä tällä tavoin mahdollistettava se, että pääsyyn oikeutettu liikkumis- tai yhdistämispalvelun tarjoaja hankkii palvelun käyttäjän pyynnöstä hänen puolestaan lipputuotteita tai muita

liikkumispalvelun käyttöön oikeuttavia tuotteita hyödyntäen palvelun käyttäjän olemassa olevalla käyttäjätilillä olevia tunniste- ja käyttäjätietoja.

Liikkumispalveluun liittyvän alennuksen, korvauksen tai erityisehdon sisältävän lipun liikkeelle laskijan on annettava liikkumis- tai yhdistämispalvelun tarjoajalle rajapinnan tai muun sähköisen asiointikanavan kautta pääsy järjestelmään ja tällä tavoin mahdollistettava se, että pääsyyn oikeutettu liikkumis- tai yhdistämispalvelun tarjoaja hankkii palvelun käyttäjän pyynnöstä hänen puolestaan alennuksen, korvauksen tai muun erityisehdon käyttämiseen oikeuttavia lipputuotteita tai muita palvelun käyttöön oikeuttavia tuotteita hyödyntäen palvelun käyttäjän palvelussa olevia tunniste- ja käyttäjätietoja. Jos alennuksen, korvauksen tai erityisehdon määräytymisperusteisiin liittyvän rekisterin ylläpitäjänä on muu taho kuin lipun liikkeelle laskija, rekisterin ylläpitäjän ja lipun liikkeelle laskijan on yhdessä huolehdittava siitä, että määräytymisperusteeseen liittyvät tiedot ovat käytettävissä siinä määrin kuin on tarpeen puolesta-asiointitapahtuman toteuttamiseksi.

— — — —